

**Проблеми та шляхи оптимізації
фінансового планування експортно-імпортних операцій**

Проблеми	Шляхи вирішення
1. Існування на підприємстві єдиного облікового центру виробничо-господарської діяльності.	1. Створення окремого бюджетного відділу, відповідального за збалансування доходів і витрат при здійсненні експортно-імпортних операцій.
2. Відсутність документарного забезпечення для відображення фінансового аналізу.	2. Запровадження інформаційно-аналітичного центру для аналізу фінансового планування.
3. Недостатня нормативно-правова база на підприємстві.	3. Створення додаткових положень розпоряджень, інструкцій для роботи з фінансовим плануванням експортно-імпортних операцій.
4. Низька кваліфікація працівників у сфері фінансового планування експортно-імпортних операцій.	4. Підвищення обізнаності працівників у сфері фінансового планування через систему додаткового навчання у вигляді курсів чи тренінгів.
5. Відсутність статистично-трендового аналізу на підприємстві.	5. Залучення фінансових аналітиків з метою здійснення статистичного аналізу в сфері зовнішньоекономічних відносин.
6. Низька довіра керівного складу до ефективності запровадження системи фінансового планування.	6. Запровадження ефективних методів оцінки фінансового стану підприємства.
7. Значні витрати на впровадження даного процесу.	7. Оптимізація грошових ресурсів, шляхом вилучення їх з менш результативних методів управління організацією та спрямування їх у систему фінансового планування.

Проте жоден з зазначених недоліків не здатний стримати успішного керівника чи будь-то підприємства загалом від запровадження процесу планування, що хоч і понесе значні витрати, проте зменшить ризик втрати прибутку в умовах нестабільних ринкових змін та перетворень.

1. Малишенко К. А. Фінансове планування на підприємстві: шляхи його удосконалення / К. А. Малиненко, О. С. Бондаренко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 3. – Т. 1. – С. 119-122.

2. Сіренко Н. М. Фінансове планування – складова сталого розвитку підприємства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol

Кондрат І.Ю.

к.е.н., доцент

Грегораш С.М.

магістр гр. Ефім -14

Національний університет «Львівська політехніка»

**АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ АКТИВАМИ
УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ**

Наслідком негативного впливу кризи на Україну стало стрімке зростання обсягу проблемних банківських кредитів, відтік депозитів з банків, зниження курсу гривні. Станом на 20.03.2014р. Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) введено тимчасову адміністрацію в тринадцяти банках; два банки перебувають на стадії ліквідації; серед цих банків є такі, які входять до двадцяти найбільших в Україні [9]. Обсяг ресурсів ФГВФО, які він використовує для повернення депозитів фізичних осіб у разі зарахування банку до категорії неплатоспроможних, станом на кінець 2013 року становить 7292,9 млн.грн., тоді як депозитний портфель лише одного із банків, в якому введена тимчасова адміністрація, складає понад 7,6 млн.грн. Це свідчить про неможливість повернути кошти всім вкладникам неплатоспроможних банків. Таке становище потребує активізації антикризових дій банків.

Система антикризового управління банком є сукупністю заходів та засобів, котрі спрямовані на фінансове оздоровлення проблемних банків. Фінансове оздоровлення банку передбачає відновлення його платоспроможності та приведення фінансових показників у відповідність із вимогами Національного банку України [1]. На думку В.І.Костогриз, є три види антикризового управління: передкризове; управління в умовах кризи; управління процесами виходу із кризи [5]. Інструментарій антикризового управління включає: комплексний аналіз економічного стану банку, аналіз його стратегічного потенціалу, бенчмаркінг (порівняльний аналіз), PEST-аналіз (аналіз зовнішнього оточення), SWOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін, можливостей та загроз) та ін. [3].

Узагальнимо заходи антикризового управління проблемними активами банків, значна вага серед яких припадає на кредити фізичним і юридичним особам, у табл. 1.

Таблиця 1

Заходи антикризового управління проблемними банківськими активами

Проблема	Заходи антикризового управління
Погіршення якості активів, зокрема зростання частки “непрацюючих” активів	1.Продаж проблемних кредитів через відкритий або закритий тендер, через прямий продаж, сек’юритизацію, передачу (переуступку) прав вимоги інститутів спільного інвестування. 2.Зниження процентних ставок за окремими видами кредитів, наприклад, споживчими чи іпотечними. 3.Збільшення строків погашення кредитів (продлонгація), особливо тих, що характеризуються низькою дохідністю для банку. 4.Скорочення основної суми кредитів з низькою дохідністю шляхом її часткового списання. 5.Конвертація валютних кредитів, тобто переведення з іноземної в національну валюту з використанням поточних процентних ставок на момент конвертації [2, 7].
Скорочення швидкої ліквідності банків	1.Трансформація активів шляхом формування запасу ліквідності (нагромадження високоліквідних активів, які банк може продавати у разі виникнення попиту на ліквідні засоби з боку клієнтів банку, поки він не буде задоволений повністю). 2.Запозичення ліквідних засобів для задоволення існуючої потреби в ліквідних коштах безпосередньо в момент виникнення попиту на них; відразу після задоволення попиту – скорочення обсягу високоліквідних активів. 3.Збалансоване управління ліквідністю (передбачає одночасне поєднання двох попередніх заходів) [8].
Значні витрати банківських установ, котрі стосуються як безпосередньо їх операційної діяльності, так і функціонування апарату управління[4]	1.Зменшення витрат операційної діяльності банку за рахунок скорочення мережі філій, вибору дешевших каналів комунікацій із клієнтами, скорочення витрат на маркетинг, використання аутсорсингу. 2.Зменшення адміністративних витрат шляхом їх оптимізації.
Нехтування якісною оцінкою кредитоспроможності позичальників банку	Розробка та повне застосування системи оцінки кредитоспроможності позичальників банку.
Несвоєчасна реакція НБУ на втрату банками їх платоспроможності	Посилення контролю НБУ за діяльністю банків, особливо щодо цільового використання ресурсів рефінансування та вжиття негайних заходів у разі порушення банківського законодавства.
Зростання системних ризиків банківських установ	1.Скорочення обсягів активних операцій у найбільш ризикових напрямках діяльності. 2.Підвищення рівня страхування ризиків, що чинять суттєвий вплив на фінансовий стан банку. 3.Підвищення рівня диверсифікації як за активними, так і за пасивними операціями. 4.Постійний облік ризику кредитного портфеля банку та вжиття заходів щодо його негайного скорочення.

1. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 11.10.2013 № – 2121-14. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

2. Афанасьєва О.Б. Зарубіжний досвід антикризового управління / О.Б.Афанасьєва // Вісник НБУ. – 2010. – №4. – С.34 – 42.
3. Барановський О. Проблемні банки: виявлення й лікування / О.Барановський // Вісник НБУ. – 2013. – №16. – С.18-31.
4. Звєряков О.М. Антикризове управління банком в умовах фінансової нестабільності / О.М.Звєряков // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – № 4 (47). – С.80-85.
5. Костоґриз В.І. Аспекти антикризового управління банківською діяльністю в Україні / В.І. Костоґриз // Економічний аналіз. – 2012. – №7. – С. 156–158.
6. Міщенко В. Ліквідність банківської системи: економічна сутність, структура й методологічний підхід до аналізу / В.Міщенко // Вісник НБУ. -2012. – №12. – С.6-9.
7. Ребрик Ю.С. Система антикризового управління в банку / Ю.С.Ребрик // Економіка. – 2012 – №14. – С. 36-45.
8. Сугоняка М.В. Формування механізму антикризового управління системним банком /М.В.Сугоняка //Монографія. – Дніпропетровськ.2013. – с.134-138.
9. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.fg.gov.ua.

Кривецький І.О.
аспірант

Національний університет «Львівська політехніка»

АУТСОРСИНГ ЯК МЕТОД ВИРОБНИЧОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Діяльність промислових підприємств у сучасних умовах вимагає досить кардинальних змін, пов'язаних із значним впливом зовнішніх та внутрішніх чинників, таких як посилення конкуренції, стрімкий розвиток науково-технічного прогресу, зростання виробничих витрат, фізичне та моральне зношення устаткування, зниження рівня кваліфікації працівників тощо. Досягнення поставлених завдань потребує використання сучасного інструменту, який би поєднував в собі принципи обґрунтованості, своєчасності, збалансованості, комплексності та інноваційності, в ході перетворень на підприємстві, прикладом якого є виробнича реструктуризація. На думку багатьох вчених саме виробнича реструктуризація є дієвим комплексом виробничо-технологічних заходів, спрямованих на підвищення ефективності виробництва, шляхом заміни устаткування, використання нових технологій, покращення системи управління виробничим персоналом і як наслідок – збільшення випуску конкурентоспроможної продукції та можливість адаптування до умов зовнішнього середовища.

Однак, ефективне проведення виробничої реструктуризації повинно здійснюватись за допомогою сучасних методів. Досвід промислових підприємств, а також дослідження багатьох вчених дає підстави стверджувати, що аутсорсинг є досить популярним методом на сьогодні. Саме аутсорсинг дозволяє підприємству в ході аналізування його діяльності залишити виробництво того, що воно виробляє краще за інших і передати сторонньому підприємству частину виробництва того, що воно виробляє краще за інші. У процесі використання аутсорсингу виділяють такі його види як аутсорсинг бізнес-процесів, виробничий аутсорсинг та аутстафінг (аутсорсинг персоналу) [1, с.87-97].

У ході здійснення виробничої реструктуризації найефективнішим є використання саме виробничого аутсорсингу та аутстафінгу. Виробничий аутсорсинг включає в себе передачу сторонній організації повної функції виробництва або ж частини завдань,